

Medlem af Udvalget at sørge for, at endnu flere Usfuldkommenheder afhjælpes. Jeg siger dette udtrykkeligt, for at ikke noget Medlem skulde antage, at Udvalget ikke forud har været opmærksom derpaa. — Om det Forslag, der af Udvalgets Fleertal er stillet under Nr. 77 a, vil jeg tillade mig et Par Bemærkninger, idet jeg sammenholder det med Forslaget under Nr. 77 b. Det er ikke et reent Eune, et reent Etehaveri eller en reen Smagssag, der har bragt mig til i dette Tilfælde at stille mig fra Fleertallet, som har stillet Forslaget under Nr. 77 a, og til at foreslaae en anden Bestemmelse under Nr. 77 b; men det er en Betragtning, som er beslægtet med den, jeg formoder har bragt den ærede Ordfører og Udvalgets Fleertal til ikke at ville tiltræde Forslaget under Nr. 95, nemlig den, at man ikke skal tilstede, at der gives en Bestemmelse, hvori der indirecte ligger udtalt en Anerkjendelse af en Grundsætning, som man forøvrigt ikke vil anerkjende. Der staaer i Forslaget under Nr. 77 a, at der som fri Eierdomst for Godseieren — dog derym staaer der ikke Noget i Forslaget — skulde thinglæses en Declaration om, at Jorddrotten i Genhold til denne Lov havde indfriet den Gaarden paahvilende Fæsteligt til at høre op 20 Aar fra Dato. Indsætter man noget Saadant, forekommer det mig, at man derved indrømmer, at det Gnefte, hvorfor Jorddrotten er kommen af med en Trediedeel af, hvad der er indbragt ved Auktionen, er den, at Fæsteligheden ophører 20 Aar efter Auktionen; men det er dog ikke den eneste Grund. Den ærede Ordfører sagde udtrykkelig igaar, at forsaavidt § 14 blev staaende, hvilket den nu ikke er bleven, var det, som stod deri, et væsentligt Bederlag for Jorddrotten, og altsaa er det, at Fæstetvangen for den enkelte Gaard ophører om 20 Aar, ikke det Gnefte, hvorfor han har betalt, men han har betalt for noget Mere. Nu faaer dette ganffe vist ikke Anvendelse paa § 14, men man kan nok alligevel sige, at Godseieren betaler for noget Mere end netop for Indfrielsen af Fæstetvangen, thi han har ogsaa betalt for den Afgang, der gives ham til uden Mellemled at kunne blive Selveier af den Bønderjord, der har hørt til

hans Gods, hvilket han ikke hidtil har kunnet. Naar han havde en Gaard under sit Gods, har han ikke hidtil kunnet blive Selveier af den uden noget Mellemled, men dertil har han nu Afgang; han kan directe blive Eier af den. Det er dog en ny Rettighed, og sølgelig er Indfrielsen af Fæstetvangen, hvorefter den for de enkelte Gaarde hører op om 20 Aar, ikke det Gnefte, hvorfor han har betalt. Naar altsaa nu hverken Udvalgets Fleertal eller vi erkjende, at Indfrielsen af Fæstetvangen er det Gnefte, hvorfor Godseieren betaler, synes det mig ikke, at vi skulle give en saadan Bestemmelse, hvori der kunde siges at ligge en Anerkjendelse af en saadan Sætning. Dette er den væsentlige Grund, hvorfor Forslaget under Nr. 77 a ikke har behaget mig, og hvorfor jeg ikke synes, at det staaer i god Overeensstemmelse med, hvad Udvalget iøvrigt har foreslaaet; men dertil kommer, at der ikke, hvad jeg allerede har berørt, udtrykkelig staaer i Forslaget, at en saadan Thinglæsning af Declarationen skal skee som Adkomst for Godseieren; der staaer kun, at Declarationen skal thinglæses for ham. Hvad er det imidlertid for en Proces, der foregaaer ved den Auction, som foretages paa Statens Foranstaltning? Det er jo egentlig den, at Staten exproprierer Godset, som derved gaaer over i Statens Haand, og Staten giver da Jorddrotten Fyldestgjørelse i $\frac{2}{3}$ af det, som er kommet ind ved Auktionen. Det er, uagtet det ikke er udtrykkelig udsagt i § 1, dog ligesvem forstaaet, at den Proces, der foregaaer, er den, at Bøndergodset gaaer fra Jorddrottens usfuldkomne Eiendomsret over i Statens Eiendomsret, og fra Staten gaaer det igjen over til Kjøberen, men naar dette er Tilfældet, er det heller ikke ganffe rigtigt at sige, at en simpel Declaration om, at der er indfriet en Fæstetvang, supplerer en tidligere usfuldkommen Eiendomsret, som nu er forsvunden, fordi den er exproprieret af Staten. Det er disse forskellige Grunde, som have bevæget mig til at stille Forslaget under Nr. 77 b, hvilket forekommer mig at være correct. Under Nr. 101 har et Mindretal, hvortil jeg hører, stillet et Forslag, som jeg kan sige er af en lignende Bessaffenhed som det nys omtalte. Det gaaer, som den ærede Ordfører ganffe